

ПРУДЕНЦІЙНІ НОРМАТИВИ ДОСТАТНОСТІ КАПІТАЛУ ТОРГОВЦІВ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Сергій Москвін,
к. е. н., доцент
кафедри фінансів,
обліку та аудиту
Університету
сучасних знань

ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ

У статті розкриваються методологічні підходи до побудови нормативів достатності капіталу фінансових установ та пропонується методика розрахунку пруденційних нормативів достатності капіталу торговців цінними паперами в Україні.

Актуальність дослідження. Глобальна фінансово-економічна криза 2008-2009 рр. спонукала до реформування системи державного контролю фінансового сектору, зокрема пруденційного нагляду. У банківському секторі пруденційний нагляд є невід'ємною частиною системи регулювання діяльності банків, тоді як у небанківському секторі України такої практики не існує. З метою посилення довіри інвесторів до фондового ринку України, запобігання настанню неплатоспроможності професійних учасників фондового ринку Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку схвалила Концепцію запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку [1]. Концепція передбачає, що однією з груп пруденційних показників мають бути нормативи достатності капіталу, що визначають фінансову спроможність професійного учасника фондового ринку певний час підтримувати нормальне функціонування виключно за рахунок власного капіталу. Однак методологія побудови нормативів достатності капіталу для професійних учасників фондового ринку – небанківських фінансових установ, зокрема торговців цінними паперами достатньо не досліджена.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологія банківського регулювання шляхом встановлення обов'язкових до виконання пруденційних нормативів викладена у документах Базельського комітету з питань банківського нагляду, останній із яких - «Базель III» - містить узагальнюючі рекомендації щодо розроблення нормативів

достатності капіталу банків [2]. В Україні рекомендації Базельського комітету з питань банківського нагляду використані у нормативно-правові акті Національного банку України з регулювання діяльності банків [3]. На ринку цінних паперів є спроба запровадити методичні підходи банківського регулювання до діяльності торговців цінними паперами шляхом встановлення показників, що обмежують їх ризики [4]. Однак пруденційні нормативи, спрямовані на підтримання належного рівня капіталу та наявність ефективної системи управління ризиками, не розроблені.

Мета статті. Дослідити методичні підходи до побудови нормативів достатності капіталу фінансових установ та запропонувати методику розрахунку пруденційних показників для торговців цінними паперами.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Мета пруденційного нагляду полягає у ранньому попередженні проблем у роботі об'єкта нагляду та заохочення його до проведення регулярної оцінки достатності власного капіталу та власних ризиків.

Методологія оцінки достатності власного капіталу банків найбільш повно викладена у «Базель III». На нашу думку, з урахуванням певної специфіки діяльності ця методологія може бути використана і для небанківських фінансових установ, зокрема торговців цінними паперами.

Норматив достатності капіталу розраховується за формулою:

$$N = \frac{\text{capital}}{RWA}, \quad (1)$$

де *capital* – капітал;

RWA – активи, зважені на ризик (*risk-weighted assets*).

«Базель III» передбачає три пруденційні нормативи достатності капіталу, які розраховуються щоденно.

Для цілей розрахунку нормативів достатності капіталу застосовується поняття «регулятивний капітал», який розраховується як сума певних елементів (показників) звіту про фінансовий стан та балансових рахунків бухгалтерського обліку, що відповідають критеріям включення до розрахунку нормативів, з урахуванням регуляторних коригувань.

Регулятивний капітал є сумою наступних елементів.

1. Капітал 1-ого рівня (капітал, що поглинає збитки у ході діяльності, *going-concern capital*).

а. Основний капітал (*Common Equity*)

б. Додатковий капітал

2. Капітал 2-ого рівня (капітал, що поглинає збитки у стадії ліквідації, *gone-concern capital*).

Відповідно до «Базель III» розраховуються нормативи достатності основного капіталу, капіталу 1-ого рівня та регулятивного капіталу (сума капіталу 1-ого та 2-ого рівня). При цьому головним визначений норматив достатності основного капіталу.

Основний капітал складається з суми наступних елементів:

- первинний капітал, сформований шляхом випуску акцій, що відповідають критеріям класифікації «звичайних акцій» (*common shares*) для регуляторних цілей, або їх еквівалентів для неакціонерної компанії;

- емісійний дохід (емісійні різниці) в результаті випуску інструментів, включених до основного капіталу;

- нерозподілений прибуток;

- накопичені доходи та інші резерви, що розкриваються.

В цілому ця методологія розрахунку основного капіталу як частини регулятивного капіталу використовується Національним банком України. Так, відповідно до [3] основний капітал банку складається з таких елементів:

а) фактично сплачений зареєстрований статутний капітал;

б) розкриті резерви, що створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку;

дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу;

емісійні різниці;

резервні фонди, що створюються згідно із законами України;

загальні резерви, що створюються під невизначений ризик при проведенні банківських операцій.

По відношенню до торговців цінними паперами – небанківських установ в Україні також використана методологія Базельського комітету з питань банківського нагляду [4].

Основний капітал торговця цінними паперами складається з таких елементів:

а) фактично сплачений зареєстрований статутний капітал (розраховується як статутний капітал за мінусом неоплаченого та вилученого капіталу та відповідає показнику «первинний капітал, сформований шляхом випуску акцій», який згадується у «Базель III»);

б) резервні фонди, що створюються згідно із законодавством;

в) емісійні різниці (дохід);

г) інший вкладений капітал (сума, на яку вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість).

Резервні фонди включаються до основного капіталу торговця цінними паперами в Україні лише за умови, що вони відповідають таким критеріям:

відрахування до резервних фондів здійснено з прибутку після оподаткування або з прибутку до оподаткування, скоригованого на всі потенційні податкові зобов'язання;

резервні фонди мають бути в розпорядженні торговця цінними паперами з метою необмеженого і негайного їх використання для покриття збитків.

«Базель III» посилює вимоги до резервних фондів:

призначення резервних фондів і рух коштів по цих фондах має бути окремо розкрито в оприлюдненій фінансовій звітності;

будь-яке покриття збитків за рахунок резервних фондів проводиться лише через рахунок прибутків та збитків.

На відміну від «Базель III» нерозподілений прибуток включається не до основного, а до додаткового капіталу торговця цінними паперами[4].

«Базель III» встановлює 14 критеріїв, яким повинні відповідати інструменти, що формують основний капітал об'єкту пруденційного нагляду. В Україні згідно з чинним законодавством торговець цінними паперами може бути ак-

ціонерним товариством або товариством з обмеженою відповідальністю (ТОВ), тобто його статутний капітал може бути сформований простими та привілейованими акціями або частками ТОВ.

Утабл. 1 наведені результати аналізу відповідності умов включення до основного капіталу інструментів, передбачених «Базель III», законодавчим умовам в Україні.

Таблиця 1

Відповідність критеріям включення до розрахунку нормативу достатності основного капіталу згідно з «Базель III» інструментів формування первинного капіталу торговців цінними паперами (ТЦП) в Україні

Критерії	Прості акції АТ	Привілейовані акції АТ	Частки ТОВ
1. Мають найбільшу ступінь субординованості щодо вимог кредиторів при ліквідації	✓	—	✓
2. Дають право вимоги відшкодування за рахунок чистих активів пропорційно частці у статутному капіталі після виплати по всіх першочергових вимогах при ліквідації (тобто не мають фіксованих або обмежувальних вимог)	✓	—	✓
3. Акції є безстроковими і ніколи не відшкодовуються за межами ліквідаційного процесу (національне законодавство не дозволяє на власний розсуд емітента робити виплати за акціями чи зменшувати статутний капітал)	✓	✓	—
4. ТЦП ніяким чином не створює на ринку очікування в процесі розміщення, що інструменти (акції/частки) будуть викуплені, відшкодовані або анульовані, а також ані статутом, ані договорами не передбачається якихось статей, що викликають такі очікування	Інд. оцінка	Інд. оцінка	Інд. оцінка
5. Виплата дивідендів здійснюється згідно з статтями розподілу (включаючи нерозподілений прибуток). Рівень виплат жодним чином не пов'язаний з сумою, сплаченою при емісії, і для нього немає максимуму (за винятком суми в межах тієї, яку ТЦП не здатний виплатити, оскільки вона перевищує суму, що підлягає розподілу за статтями)	✓	—	✓
6. Не існує обставин, при яких виплати дивідендів є обов'язковими. Невиплати, таким чином, не є подією дефолту.	✓	—	✓
7. Виплати дивідендів здійснюються тільки після того, як всі зобов'язання будуть задоволені, і платежі по інструментах капіталу більш високого рівня субординованості. Це означає, що не існує виплат дивідендів щодо інших елементів статутного капіталу вищої якості.	✓	—	Вимог немає, але фактично ✓
8. Статутний капітал несе першочерговий і пропорційно найбільший тягар будь-яких збитків у міру їх виникнення. У складі статутного капіталу найвищої якості кожен інструмент поглинає збитки в період нормального функціонування пропорційно і еквівалентно з усіма іншими.	✓	—	✓
9. Сплачена сума визнається в якості власного капіталу (тобто не визнається як зобов'язання) для визначення неплатоспроможності по балансу	✓	✓	✓
10. Сплачена сума класифікується як власний капітал в рамках відповідних стандартів бухгалтерського обліку	✓	✓	✓
11. Статутний капітал безпосередньо і повністю оплачений	✓	✓	✓

12. Сплачена сума не застрахована, не покривається гарантією емітента або пов'язаного з ним інституту і не є об'єктом будь-якого іншого механізму, який юридично чи економічно підвищує пріоритетність вимоги по ньому	✓	—	✓
13. Інструмент емітується тільки зі схвалення власників емітента, це схвалення висловлюється самими власниками, або, якщо це дозволяє відповідне законодавство, висловлюється Радою директорів або іншими уповноваженими власниками особами	✓	✓	Не емітується
14. Інформація щодо елементів основного капіталу чітко і окремо розкривається в балансі	✓ / —	—	✓

На основі проведеного аналізу можна зробити наступні висновки.

1. Майже повністю наведеним критеріям відповідає статутний капітал акціонерного товариства. Часткова невідповідність проявилася лише за ознакою «розкриття інформації в балансі», адже за національними П(С)БО інформація щодо елементів основного капіталу не повністю розкривається в балансі (для розрахунків використовуються не показники форми фінансової звітності «Баланс», а показники рахунків бухгалтерського обліку). Щоб повністю виконати умову «Базель III» при переході на міжнародні стандарти фінансової звітності для торговців цінними паперами – небанківських установ повинна бути сконструйована унікальна форма балансу – Звіту про фінансовий стан, в якому окремими рядками відображались такі показники власного капіталу:

- статутний капітал;
- резервний капітал;
- емісійні різниці;
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток);
- дооцінка активів;
- інший вкладений капітал.

2. У разі емісії акціонерним товариством привілейованих акцій, залучений капітал та емісійний дохід не можна враховувати при оцінці основного капіталу.

3. Статутний капітал ТОВ, розподілений на частки, відповідає більшості критеріїв. Невідповідність декільком критеріям більшою мірою пов'язана з тим, що ТОВ не здійснюють емісії пайових цінних паперів. Крім того, існує невідповідність критерію 3: частки ТОВ можуть бути повернені або відшкодовані при виході учасника з ТОВ (ст. 54 Закону України «Про господарські то-

вариства»), але в цілому методологія розрахунку нормативу достатності основного капіталу може бути застосована до ТЦП-ТОВ.

Нарешті, до показника «основний капітал» потрібно застосувати регуляторні коригування, які визначені «Базель III».

1. Емісійний дохід включаються в основний капітал тільки якщо акції, що принесли дохід при розміщенні, також включені до основного капіталу. Емісійний дохід, пов'язаний з акціями, виключеними з основного капіталу, наприклад, з привілейованими акціями, повинен бути включений в той елемент капіталу, до якого включаються зазначені акції.

2. Міноритарний пакет акцій дочірньої компанії банку, яким володіє банк, не може бути включений в основний капітал.

3. Не повинні застосовуватися коригування для вилучення з основного капіталу першого рівня нереалізованих доходів або збитків, визнаних у балансі.

4. Гудвіл та інші не матеріальні активи повинні відніматися з основного капіталу. Ця сума повинна бути очищена від будь-яких відкладених податкових зобов'язань, які потенційно можуть бути погашені (анульовані) у випадку, якщо б гудвіл знецінювався або переставав визнаватися в рамках відповідних стандартів бухгалтерського обліку.

5. Відкладені податкові активи, які впливають на майбутню прибутковість, повинні відніматися з основного капіталу. Сума таких активів повинна відніматися за мінусом відкладених податкових зобов'язань. До відкладених податкових активів, які незалежать від майбутньої прибутковості (наприклад, передплата податковим органам), по-

винна застосовуватися оцінка ризику, відповідна ризику суверенного боргу.

6. Всі інвестиції у власні акції повинні відніматися з основного капіталу (якщо тільки по них вже не припинено визнання в рамках відповідних стандартів бухгалтерського обліку). Вартість будь-яких власних акцій, які в силу договору можуть бути зобов'язані до викупу, повинна відніматися з основного капіталу.

7. Всі вкладення в капітал, які складають частину взаємної угоди про перехресне володіння акціями, або є інвестиціями в асоційовані організації повинні відніматися в повному обсязі на кореспондуючій основі.

Ці вимоги частково були і у пакеті документів «Базель I» і «Базель II», тому у чинному законодавстві України враховані [4].

Так, загальний розмір основного капіталу торговця цінними паперами зменшується на суму:

а) прострочених понад 30 днів та сумнівних до отримання нарахованих доходів за операціями, здійсненими торговцем цінними паперами;

б) нематеріальних активів за мінусом суми накопиченої амортизації нематеріальних активів;

в) капітальних вкладень у нематеріальні активи;

г) непокритих збитків.

Відповідно до «Базель III» до цього потрібно додати:

д) інвестицій в асоційовані та дочірні компанії;

е) вкладень у капітал інших фінансових установ у розмірі 10 і більше відсотків їх статутного капіталу. Якщо вкладення в акції іншої фінансової установи перевищують 10% статутного капіталу цієї фінансової установи, тоді вся сума вкладень (а не тільки сума, що перевищує ці 10%), повинна відніматися із основного капіталу; якщо вкладення в акції іншої фінансової установи сумарно перевищують 10% статутного капіталу цієї фінансової установи (після застосування всіх інших регулятивних коригувань) тоді віднімається сума, що перевищує 10%;

е) відстрочених податкових активів;

ж) балансової вартості привілейованих акцій.

«Базель III» [2] відносить до додаткового капіталу 1-ого рівня та капіталу

2-ого рівня елементи власного капіталу, які не увійшли до основного капіталу. На нашу думку, на даному етапі для торговців цінними паперами, достатньо обмежитись розрахунком лише додаткового капіталу 1-ого. У нормативному акті НБУ [3] виділяється лише основний та додатковий капітал. При цьому синонімом основного капіталу є «капітал 1-ого рівня», а додаткового капіталу – «капітал 2-ого рівня».

Відповідно до [4] додатковий капітал торговця цінними паперами складається з таких елементів:

а) дооцінка активів;

б) безоплатно одержані необоротні активи;

в) нерозподілені прибутки;

г) інший додатковий капітал.

Як вже було відмічено, згідно з «Базель III» нерозподілені прибутки потрібно враховувати в основному капіталі. Крім того, до додаткового капіталу слід віднести балансову вартість привілейованих акцій та емісійний дохід за привілейованими акціями.

Отже, для торговців цінними паперами – небанківських фінансових установ достатньо доводити два пруденційні нормативи: норматив достатності основного капіталу (NCE) та норматив достатності регулятивного капіталу (NRC). Ці нормативи схожі відповідно на «показник адекватності основного капіталу» та «показник адекватності власних коштів», але головна методологічна проблема полягає у розрахунку знаменника, а саме активів, зважених на ризик.

Чинне Положення НКЦПФР [4] містить класифікацію та методику розрахунку активів торговця цінними паперами, зважених на ризик, але вони не відповідають «Базель III» [2].

Так, у [4] виділяються 4 групи активів за ступенем ризику:

I група активів із ступенем ризику 0 відсотків ($K1 = 1$):

- готівкові та безготівкові кошти торговця цінними паперами;

- банківські метали, що належать торговцю цінними паперами;

- боргові цінні папери Національного банку України або органів державної влади;

- нараховані доходи за цінними паперами Національного банку України або органів державної влади;

- зобов'язання з управління цінними паперами та грошовими коштами, які надані клієнтам;

II група активів із ступенем ризику 10 відсотків ($K_2 = 1,1$):

- цінні папери, які знаходяться в лістингу організаторів торгівлі цінними паперами;

III група активів зі ступенем ризику 15 відсотків ($K_3 = 1,15$):

- боргові цінні папери органів місцевого самоврядування;

- іпотечні облігації;
- іпотечні сертифікати;
- заставні;
- сертифікати ФОН;
- інвестиційні сертифікати;
- товарно-матеріальні цінності;
- основні засоби;

- нараховані доходи за цінними паперами органів місцевого самоврядування;

- нараховані доходи за іпотечними облігаціями та сертифікатами;

- нараховані доходи за заставними;
- нараховані доходи за інвестиційними сертифікатами та сертифікатами ФОН;

IV група активів зі ступенем ризику 25 відсотків ($K_4 = 1,25$):

- активи, які не ввійшли до I, II та III груп активів.

«Базель III» [2] передбачає 5 груп активів за ступенем ризику, при цьому коефіцієнти зваження набагато жорсткіше, а знаходження цінних паперів в лістингу фондових бірж не вважається критерієм їх меншої ризикованості порівняно. Акції, інвестиційні сертифікати, іпотечні цінні папери (крім емітованих Державною іпотечною установою) та сертифікати ФОН слід відносити до 4 групи активів за ступенем ризику, незалежно від того на якому ринку вони обертаються: організованому чи неорганізованому.

Враховуючи положення «Базель III» класифікація активів, зважених на ризик (RWA) буде такою:

I група активів із ступенем ризику 0 відсотків ($K=1$):

- готівкові кошти;
- кошти на поточних рахунках у банках;
- банківські метали;
- державні цінні папери;
- нараховані доходи за державними цінними паперами;

- боргові цінні папери Національного банку України;

- нараховані доходи за цінними паперами Національного банку України;

- облігації Державної іпотечної установи, розміщення яких здійснюється під гарантію Кабінету Міністрів України, надану відповідно до Закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

- нараховані доходи за облігаціями Державної іпотечної установи, розміщення яких здійснюється під гарантію Кабінету Міністрів України, надану відповідно до Закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

II група активів зі ступенем ризику 20 відсотків ($K=1,2$):

- короткострокові депозити, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

- нараховані доходи за короткостроковими депозитами, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

- облігації місцевих позик;

- нараховані доходи за облігаціями місцевих позик;

III група активів зі ступенем ризику 50 відсотків ($K=1,5$):

- кошти до запитання в банках, що не належать до інвестиційного класу;

- нараховані доходи за коштами до запитання в банках, що не належать до інвестиційного класу;

- депозити, які розміщені в банках, що не належать до інвестиційного класу;

- гарантійні депозити в банках (покріті);

- активи до одержання за деривативами (строковими контрактами);

- хеджовані витрати майбутніх періодів;

- іпотечні облігації, емітовані Державною іпотечною установою;

IV група активів із ступенем ризику 100 відсотків ($K=2$):

активи, які не ввійшли до I, II, III та V груп активів.

V група активів із ступенем ризику 150 відсотків ($K=2,5$):

прострочена дебіторська заборгованість.

«Базель III» [2] рекомендує встановлювати норматив достатності основно-

го капіталу (NCE) від 2% до 4,5% у 2015 р., а норматив достатності регулятивного капіталу (NRC) – не менше 8%. Зауважимо, що наразі нормативне значення показника адекватності основного капіталу торговців цінними паперами в Україні має бути не меншим, ніж 4%, а показника адекватності власних коштів торговців цінними паперами (регулятивного капіталу) – не меншим ніж 10%. Однак, з урахуванням змін у методиці розрахунків нормативи відповідно до «Базель III» будуть жорсткішими, незважаючи на зменшення відсотка.

Розрахунок показників достатності капіталу торговців цінними паперами повинен робити щоденно. Цьому має сприяти формування Звіту про фінансовий стан (Балансу) за міжнародними стандартами фінансової звітності. Така реформа фінансової звітності вже проведена у банківській системі України [5].

1 січня 2012 року набрали чинності зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», якими передбачено, що «публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами» [6]. Одночасно набрала чинності Постанова Кабінету Міністрів України [7], якою визначено, що «фінансова звітність та консолідована фінансова звітність складаються за міжнародними стандартами фінансової звітності публічними акціонерними товариствами, банками, страховиками починаючи з 1 січня 2012 р., а також підприємствами, які провадять господарську діяльність за такими видами:

надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення (група 64 КВЕД ДК 009:2010), а також недержавне пенсійне забезпечення (група 65.3 КВЕД ДК 009:2010) – починаючи з 1 січня 2013 року;

допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування (група 66 КВЕД ДК 009:2010) – починаючи з 1 січня 2014 року.»

Оскільки до групи 66 КВЕД ДК 009:2010 відносяться підприємства, які здійснюють діяльність у сфері 66.12 «Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах», професійні учасники ринку цінних паперів (крім банків), що провадять діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами та зобов'язані складати фінансову звітність за міжнародними стандартами з 1 січня 2014 р. Це вимагає корінного реформування фінансової звітності торговців цінними паперами, зокрема, розроблення принципово нового формату Звіту про фінансовий стан (Балансу), якнайкраще пристосованого для розрахунку показників достатності капіталу та порівняння їх з пруденційними нормативами.

Пропонована форма Звіту про фінансовий стан (Балансу) торговця наведена у табл. 2.

ВИСНОВКИ

1. Документи Базельського комітету з питань банківського нагляду, зокрема «Базель III», рекомендується використати в якості методологічної основи для розроблення пруденційних нормативів достатності капіталу торговців цінними паперами.

2. Для торговців цінними паперами достатньо встановити два пруденційних нормативи достатності капіталу: норматив достатності основного капіталу (NCE) та норматив достатності регулятивного капіталу (NRC).

3. Методику розрахунку показників основного та додаткового капіталу, які у сумі дорівнюють величині регулятивного капіталу («власних коштів») торговця цінними паперами необхідно скоригувати з урахуванням положень та методичних підходів, викладених у «Базель III».

4. Методика розрахунку показника «активи, зважені на ризик» (RWA), викладена у чинному положенні (Рішення ДКЦПФР від 27 грудня 2007 року N 2381) має бути змінена відповідно до «Базель III» у бік збільшення коефіцієнтів оцінки ризиків.

5. Розрахунок показників достатності капіталу торговців цінними паперами повинен робити щоденно на основі формування Звіту про фінансо-

Звіт про фінансовий стан (Баланс)
на _____ (число, місяць, рік) (тис. грн.)

Найменування статті	Звітний період	Попередній період
АКТИВ		
Грошові кошти та їх еквіваленти, в т.ч.		
готівкові кошти		
кошти на поточних рахунках у банках		
банківські метали		
кошти на депозитних рахунках у банках		
Цінні папери, в т.ч.		
цінні папери у торговому портфелі		
цінні папери у портфелі на продаж		
цінні папери у портфелі до погашення		
інвестиції в асоційовані та дочірні компанії		
Дебіторська заборгованість, в т.ч.		
нараховані доходи за цінними паперами		
за розрахунками щодо поточних податків		
за товари, роботи, послуги		
інша дебіторська заборгованість		
Запаси матеріальних цінностей		
Інвестиційна нерухомість		
Нематеріальні активи		
Основні засоби		
Незавершені капітальні інвестиції		
Відстрочені податкові активи		
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття		
Інші активи		
Витрати майбутніх періодів		
Усього активів		

Найменування статті	Звітний період	Попередній період
ПАСИВ		
I. Поточні зобов'язання		
Поточні зобов'язання перед клієнтами		
Короткострокові кредити банків		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		
Зобов'язання щодо поточних податків		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги		
Поточні зобов'язання за розрахунками		
Інші поточні зобов'язання		
II. Довгострокові зобов'язання		
Довгострокові кредити банків		
Емітовані боргові цінні папери		
Відстрочені податкові зобов'язання		
Інші довгострокові зобов'язання		
Зобов'язання групи вибуття		
Усього зобов'язань		
III. Забезпечення майбутніх витрат і платежів		
IV. Доходи майбутніх періодів		
V. Власний капітал		
Статутний капітал		
Резервний капітал		
Емісійні різниці		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		
Дооцінка активів		
Інший вкладений капітал		
Неоплачений капітал (-)		
Вилучений капітал (-)		
Усього пасивів		

вий стан (Балансу), форму якого пропонується відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку: Рішення НКЦПФР від 12 квітня 2012 року № 553.

2. Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems. / Basel Committee on Banking Supervision//Bank for International Settlements, December 2010 (rev June 2011). – 77 с.

3. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368.

4. Положення про розрахунок показників ліквідності, що обмежують ризики професійної діяльності на фондовому ринку: Рішення ДКЦПФР від 27 грудня 2007 року № 2381.

5. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: Постанова Правління Національного банку України від 24 жовтня 2011 року № 373.

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV.

7. Про внесення змін до Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1223.

РЦПУ